

§ 58

Verksamhetsplan och budget 2019 (KFN/2018:1)

Sammanfattning

Stadens verksamheter inom kultur, fritid och idrott bidrar till en levande stad som ger solnabor och besökare möjlighet till en aktiv fritid, gemenskap och upplevelser. I synnerhet för Solnas barn och ungdomar finns ett rikt fritidsutbud och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden har ett brett uppdrag med bibliotek, kulturskola, idrottsplatser, bad- och idrottshallar, fritidsgårdar och utemiljöer, evenemang och stöd till föreningslivet samt ansvar för stadens konst och publika kulturhistoriska miljöer.

Nämndens fyra mål för verksamhetsåret 2019 är oförändrade dock har prioriterade aktiviteter kopplade till målen utvecklats. Målen med prioriterade aktiviteter kommer att brytas ned i lokala verksamhetsområdesplaner (VOP) för respektive avdelning, vilket också utgör underlag för en skriftlig överenskommelse om verksamhetens åtagande mellan förvaltningschef och avdelningschef.

Kultur- och fritidsnämndens stora utmaning är att fler barn och ungdomar i takt med befolkningsutvecklingen sannolikt önskar få ta del av aktiviteter inom kulturskolan, biblioteken, fritidsverksamheterna, kulturprogrammen och föreningslivet. Det ställer höga krav på att utveckla verksamheten och samtidigt ansvara för en god ekonomisk hushållning.

Under året ska byggnationen av en ny simhall upphandlas. Likaså ska en ny idrottsplats i norra Solna detaljplaneras för uppförande. Ytterligare prioriteringar är att utveckla kulturskolans utbud och tjänster, profilera fritidsverksamheten för ungdomar, stärka barn- och ungdomsaktiviteterna på biblioteken samt vidareutveckla förvaltningens stöd till organisationer och föreningar i Solna.

Förändringen med fritidsklubbarnas övergång till barn- och utbildningsnämnden ska genomföras fullt ut till höststart 2019.

Det tillkommer en generell kompensation inom nämndens budgetramar, ytterligare kompensation för ökade hyreskostnader för kulturskolans nya lokaler samt avdrag för sänkt internränta. Nettoramarna för respektive verksamhetsområde har anpassats efter målen och aktiviteterna.

Röstförklaringar

Sara Kukka-Salam anmäler att (S) inte deltar i beslutet enligt *bilaga 1*.

Sandra Lindström anmäler att (V) inte deltar i beslutet enligt *bilaga 2*.

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2019 med inriktning för 2020 - 2021 inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

(S) och (V) deltar inte i beslutet.

Kultur- och fritidsnämnden
Solna den 16 oktober 2018
Ärende 6. Verksamhetsplan och budget 2019

Röstförklaring

Vi deltar inte i beslutet om kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och budget för 2019 utan inkommer till kommunfullmäktige i november med eget budgetförslag.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Sara Kullberg'. The signature is fluid and cursive.

Socialdemokraterna

Solna den 18 oktober 2018
Kultur- och fritidsnämnden, ärende 6
Verksamhetsplan och budget 2019
KFN/2018:1

Röstförklaring

Vi deltar inte i beslutet om Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och budget för 2019 utan inkommer till kommunfullmäktige i november med ett eget budgetförslag.

A handwritten signature in blue ink that reads "Sandra Lindström".

Sandra Lindström
Vänsterpartiet

SOLNA STAD
KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL
2018-10-11 -- 12

Förhandling MBL § 11, enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet

Ärende: Verksamhetsplan och budget 2019

Deltagare:
För arbetsgivaren: Roger Markdalen, förvaltningschef
Kerstin Andén, controller

För arbetstagarerna: Hasija Duric-Salom, Lärarförbundet
Mathias Björklund, Kommunal
Nurten Duru, Vision

Plats: Kultur- och fritidsförvaltningen, stadshuset 11 tr.

§ 1 Verksamhetsplan och budget för 2019

Arbetsgivaren redovisar förslag till kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och budget 2019, med inriktning på 2020 - 2021.

Riskbedömning av väsentliga verksamhetsförändringar som berör personal, organisation och arbetsmiljö ska i samråd med berörda parter genomföras där så bedöms vara rimligt.

§ 2 Gemensamt yrkande från Kommunal, Lärarförbundet och Vision

De fackliga organisationerna anser liksom föregående år att den generella ramhöjningen på 1% till stadens nämnder inte täcker de lönekostnadsökningar som följer av fackliga avtal.

§ 3 Arbetsgivarens svar

Kultur- och fritidsförvaltningen följer kommunstyrelsens budgetdirektiv och anvisningar för arbetet med verksamhetsplan och budget 2019. De budgetramar som slutligen fastställs av kommunfullmäktige för kultur- och fritidsnämndens verksamhet 2019, är de förutsättningar som förvaltningen kommer att arbeta efter för att genomföra nämndens verksamhetsplan och budget.

En procents föreslagen ramhöjning av förvaltningens nettoram för driftbudgeten är en del av finansieringen av verksamhetens ökade kostnader som kompletteras av redan beslutade höjda avgifter för delar av verksamheterna 2018 - 2019 samt föreslagen kompensation för ökade hyror. Därutöver krävs prioriteringar inom verksamheterna för att klara att hålla budgetramarna och samtidigt uppnå en ökad effektivitet.

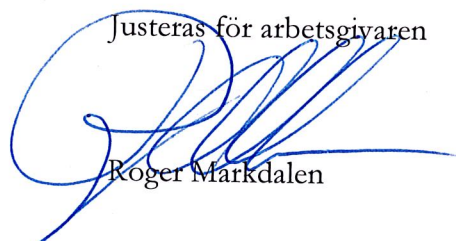
§ 4 Avslut

Förhandlingen avslutas vid protokollets justering.

Vid protokollet

Kerstin Andén

Justeras för arbetsgivaren

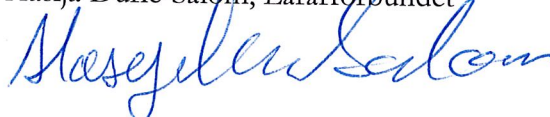

Roger Märkdalen

Justeras för arbetstägaren

Mathias Björklund, Kommunal

Hasija Duric-Salom, Lärarförbundet

Nurten Duru, Vision

Verksamhetsplan och budget 2019

Sammanfattning

Stadens verksamheter inom kultur, fritid och idrott bidrar till en levande stad som ger solnabor och besökare möjlighet till en aktiv fritid, gemenskap och upplevelser. I synnerhet för Solnas barn och ungdomar finns ett rikt fritidsutbud och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden har ett brett uppdrag med bibliotek, kulturskola, idrottsplatser, bad- och idrottshallar, fritidsgårdar och utemiljöer, evenemang och stöd till föreningslivet samt ansvar för stadens konst och publika kulturhistoriska miljöer.

Nämndens fyra mål för verksamhetsåret 2019 är oförändrade dock har prioriterade aktiviteter kopplade till målen utvecklats. Målen med prioriterade aktiviteter kommer att brytas ned i lokala verksamhetsområdesplaner (VOP) för respektive avdelning, vilket också utgör underlag för en skriftlig överenskommelse om verksamhetens åtagande mellan förvaltningschef och avdelningschef.

Kultur- och fritidsnämndens stora utmaning är att fler barn och ungdomar i takt med befolkningsutvecklingen sannolikt önskar få ta del av aktiviteter inom kulturskolan, biblioteken, fritidsverksamheterna, kulturprogrammen och föreningslivet. Det ställer höga krav på att utveckla verksamheten och samtidigt ansvara för en god ekonomisk hushållning.

Under året ska byggnationen av en ny simhall upphandlas. Likaså ska en ny idrottsplats i norra Solna detaljplaneras för uppförande. Ytterligare prioriteringar är att utveckla kulturskolans utbud och tjänster, profilera fritidsverksamheten för ungdomar, stärka barn- och ungdomsaktiviteterna på biblioteken samt vidareutveckla förvaltningens stöd till organisationer och föreningar i Solna.

Förändringen med fritidsklubbarnas övergång till barn- och utbildningsnämnden ska genomföras fullt ut till höststart 2019.

Det tillkommer en generell kompensation inom nämndens budgetramar, ytterligare kompensation för ökade hyreskostnader för kulturskolans nya lokaler samt avdrag för sänkt internränta. Nettoramarna för respektive verksamhetsområde har anpassats efter målen och aktiviteterna.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2019 med inriktning för 2020 - 2021 inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Beslutet ska expedieras till:

Kommunstyrelsen

Roger Markdalen
förvaltningschef

Kerstin Andén
controller

Verksamhetsplan och budget 2019

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

KFN/2018:1, behandlas på kultur- och fritidsnämnden 18 oktober 2018

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvarsområden	3
Solna stads styrning	3
Mål och uppdrag	4
Förutsättningar och framtida utmaningar.....	6
Organisation.....	6
Budget	7
Taxor och avgifter.....	8
Medarbetare	8
Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete.....	9
Tvärssektoriella frågor	10
Konkurrensutsättning	11
Intern kontroll	11

Sammanfattning

Stadens verksamheter inom kultur, fritid och idrott bidrar till en levande stad som ger solnabor och besökare möjlighet till en aktiv fritid, gemenskap och upplevelser. I synnerhet för Solnas barn och ungdomar finns ett rikt fritidsutbud och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden har ett brett uppdrag med bibliotek, kulturskola, idrottsplatser, bad- och idrottshallar, fritidsgårdar och utemiljöer, evenemang och stöd till föreningslivet samt ansvar för stadens konst och publika kulturhistoriska miljöer.

Nämndens fyra mål för verksamhetsåret 2019 är oförändrade dock har prioriterade aktiviteter kopplade till målen utvecklats. Målen med prioriterade aktiviteter kommer att brytas ned i lokala verksamhetsområdesplaner (VOP) för respektive avdelning, vilket också utgör underlag för en skriftlig överenskommelse om verksamhetens åtagande mellan förvaltningschef och avdelningschef.

Kultur- och fritidsnämndens stora utmaning är att fler barn och ungdomar i takt med befolkningsutvecklingen sannolikt önskar få ta del av aktiviteter inom kulturskolan, biblioteken, fritidsverksamheterna, kulturprogrammen och föreningslivet. Det ställer höga krav på att utveckla verksamheten och samtidigt ansvara för en god ekonomisk hushållning.

Under året ska byggnationen av en ny simhall upphandlas. Likaså ska en ny idrottsplats i norra Solna detaljplaneras för uppförande. Ytterligare prioriteringar är att utveckla kulturskolans utbud och tjänster, profilera fritidsverksamheten för ungdomar, stärka barn- och ungdomsaktiviteterna på biblioteken samt vidareutveckla förvaltningens stöd till organisationer och föreningar i Solna.

Förändringen med fritidsklubbarnas övergång till barn- och utbildningsnämnden ska genomföras fullt ut till höststart 2019.

Det tillkommer en generell kompensation inom nämndens budgetramar, ytterligare kompensation för ökade hyreskostnader för kulturskolans nya lokaler samt avdrag för sänkt internränta. Nettoramarna för respektive verksamhetsområde har anpassats efter målen och aktiviteterna.

Nämndens ansvarsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för stadens kultur- och fritidsverksamhet. Inom ramen för nämndens verksamhet finns konstförvaltning, museer och publika kulturmiljöer, föreställningar och evenemang, bibliotek samt kulturskola. Bidrag till föreningar och anläggningar och lokaler för idrotts- och motionsverksamheten tillhandahålls. Ungdomsgårdar och fritidsparker erbjuder aktiviteter för barn och ungdomar samt erbjuder särskilt stöd till ungdomar med funktionsvariationer.

Solna stads styrning

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. De individuella målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas

verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering lämnas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, per 30 april och 31 augusti. Dessutom lämnas en årsredovisning per 31 december.

Solna stads hel- och delägda bolag styrs och följs upp, enligt aktiebolagslagen, av bolagsordning och ägardirektiv. Stadens tillväxt och utveckling skapar behov av en utvecklad styrning och struktur för den verksamhet som bedrivs inom hela koncernen, för att den ska harmonisera med stadens årliga verksamhetsplan och budget.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i *fyra övergripande mål*, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna maktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål under 2019.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla fritids- och biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust och läsförståelse.

Aktiviteter	Beskrivning
Prioritera insatser som stödjer förskolans och skolans strategi för språkutveckling.	Utveckla samverkan mellan förskola/skola och bibliotek där fokus ligger på läsfrämjande aktiviteter och lärmiljöer som bidrar till ökad läslust med prioritering på 6-åringar, årskurs 4 och 7. Stödja skolornas arbete med att utforma ändamålsenliga skolbibliotek.

Aktiviteter	Beskrivning
	Samverka kring personalens kompetensutveckling och metoder för läsfrämjande aktiviteter för barn och ungdomar.
Genomföra insatser utifrån ny biblioteksplan.	Vidareutveckla bibliotekets uppsökande arbete via pop-upbibliotek på arenor som t.ex. fritidsgård, parkmiljöer samt vid evenemang. Vidareutveckla programutbud och tjänster som når prioriterade målgrupper i enlighet med biblioteksplanen.
Vidareutveckla bibliotekens lokaler och dess användningsområden.	Modernisera bibliotekens lokaler, inredning och utrustning i Solna centrum och i Bergshamra bl.a. för barn- och ungdomsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

Aktiviteter	Beskrivning
Investera och upprusta i nya och befintliga idrottsanläggningar.	Planering av ny simhall med större kapacitet för fler besök ska genomföras med upphandling av byggarbeten i samarbete mellan staden och berörda aktörer. Nya konstgräsytor ska bereda fler barn och ungdomar plats i och med planläggningen av den nya idrottsplatsen i norra Solna med placering i Järvastaden. Fortsatt upprustning och förädling av befintliga idrottsanläggningar för bättre nyttjande.
Utveckla den öppna fritidsverksamhetens innehåll och mötesplatser för ungdomar.	I dialog med ungdomar utforma profilerade mötesplatser med specialinriktad fritidsverksamhet för att attrahera fler besökare. Utveckla samverkan med föreningar och organisationer som kan bidra till attraktiva ungdomsaktiviteter.
Regional samverkan ska stärkas.	Biblioteken i samverkan mellan Solna och Sundbyberg ska genomföra särskild satsning för att gemensamt nå fler förskolebarn. Kulturskolorna i samverkan mellan Solna och Sundbyberg ska vidareutveckla ett fördjupat samarbete kring kursutbud och tillgänglighet för fler elevplatser.
Etablera kulturintroduktionen för Solnas barn och unga i enlighet med planering för Kultur i samverkan 2018-2019.	Förvaltningen ska stärka strukturen för ett samordnat kulturutbud och information som ökar barn och ungdomars tillgång och introduktion till kulturlivet i Solna.
Etablera kulturskolans verksamhet och utbud på ny geografisk plats.	Säkerställa att marknadsföring och information om kulturskolans utbud och tillgänglighet når alla barn och ungdomar i Solna. Vidareutveckla pedagogiska arbetssätt och metoder som möter elevers behov och ökande efterfrågan. Fortsatt utveckling av de digitala tjänsterna för effektiv hantering av kurser och utbud.
Utveckla stadens fritids- och kulturmiljöer för upplevelse, lek, rekreation och lärande.	Inom pågående stadsutveckling medverka till användningen av stadens fritids- och kulturmiljöer för fler pedagogiska program och evenemang för barn och ungdomar.

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Aktiviteter	Beskrivning
Säkerställa god användning och bokning av förvaltningens lokaler.	Utveckla förvaltningens verksamhetssystem och digitala tjänster för att öka tillgängligheten till idrotts-, fritids- och kulturlokaler. Förvaltningen ska driva utvecklingen för att erbjuda tillgång till lokaler och anläggningar, på tider som är obemannade, inom fler verksamhetsområden. Samordna skolors behov av tider på idrottsanläggningar.
Projektering av nya lokaler och anläggningar, planarbeten.	Bidra till förslag i planeringen för att nya lokaler, anläggningar och skolor med fördel kan nyttjas av fler målgrupper och verksamheter inom stadens idrotts-, fritids- och kulturliv.
Säkerställa driftorganisationen för idrottshallars service och ökad tillgänglighet.	Se över driften av inomhushallar i syfte att öka tillgängligheten och servicenivåer för fler nyttjare och aktiviteter.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Aktiviteter	Beskrivning
Implementera nya fördelningsprinciper och regelverk för föreningsstöd.	Möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i föreningsverksamhet genom att säkerställa regelverket gällande fördelningen av tider på idrottsanläggningar samt att aktivitetsbidrag går till rätt målgrupp. Förvaltningen ska särskilt beakta solnabornas plats i ett regionalt idrottsutbud.
Utveckla föreningsstödet genom kommunikation, nätverk samt digitala plattformar.	Stärka föreningarnas möjligheter att informera och marknadsföra sina verksamheter som en del av föreningsstödet. Förvaltningen ska prioritera digitala plattformar för att strukturera, synliggöra och tillvarata bredden av aktörer, nätverk, kunskap och engagemang i syfte att nå fler barn och ungdomar
Effektivisera arrangörskap och drift kring programverksamhet, evenemang och kultur- och idrottsprojekt.	Stärka samarbetet kring evenemang med andra förvaltningar genom näringslivsnätverket samt utveckla dialogen med föreningar och aktörer som söker förenings- och/eller arrangörstödet.

Förutsättningar och framtida utmaningar

Solna är staden med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen i jämförelser med omvärlden. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till det goda resultatet samtidigt som Solnas starka befolkningsutveckling bland barn och unga, och därmed förvaltningens förmåga att kunna erbjuda god service och tillgänglighet, är nämndens främsta utmaning framåt.

Samarbetet inom staden mellan nämnder och förvaltningar är avgörande för hur väl kultur- och fritidsnämnden kommer att lyckas med att uppfylla de mål som nämnden har, främst vad gäller befintliga och nya lokalers användning och samordning. Likaså är det avgörande att stadens översiktsplanering och därpå följande planarbeten långsiktigt inbegriper på vilket sätt idrott, fritid och kultur kan rymmas i stadsutvecklingen.

Fler barn och ungdomar vill få plats och ta del av aktiviteter inom kulturskolan, biblioteken, fritidsgårdsverksamheten, kulturprogrammen och den organiserade föreningsidrotten. Det ställer höga krav på att utveckla verksamheten och samtidigt ansvara för en god ekonomisk hushållning.

Större idrottsinvesteringar och planering av mer funktionella och bättre geografiskt placerade idrotts- och fritidslokaler är strategiska utmaningar framåt. Investeringar i nya lokaler och anläggningar samt upprustning av befintliga ska fortsätta, och samtidigt ska en ökad driftsekonomi klaras.

Pågående regionala samarbeten mellan Solna och Sundbyberg ska vidareutvecklas inom kulturskolan, biblioteken och fritidsverksamheten för att ge fler möjligheter för barn och ungas deltagande. En ny regional ersättningsmodell för kulturskolornas elevplatser introduceras, särskild satsning på bibliotekstjänster för städernas förskolor under en projekttid av tre år startas samt planeringen för gemensamma ungdomsaktiviteter och arrangemang ingår i samarbetet.

Förvaltningens fritidsgårdsverksamhet för ungdomar ska prioriteras för att stegvis utveckla ett attraktivt utbud för ungdomar samtidigt som kvarvarande fritidsklubbar ska överföras till grundskolan.

Under 2019 ska detaljplanen vara klar för den nya idrottsplatsen för fotbollsverksamhet i Järvastaden, norra Solna och därmed möjlighet till upphandling av byggarbeten med planering för färdigställande under åren 2020-2021.

Projekteringen av den nya simhallen är genomförd och under 2019 kommer planeringsarbetet övergå till upphandling av bygg- och anläggningsarbeten med planerat färdigställande under åren 2022-2023.

Organisation

Nämnden har pågående organisationsförändringar inom fritidsverksamheten, där fritidsklubbarna ska överföras till barn- och utbildningsnämnden under 2019 samtidigt som verksamheten för äldre ungdomar ska prioriteras.

Inom kultur- och fritidsförvaltningen finns fyra avdelningar:

- Anläggningar och föreningsstöd
- Fritid barn och ungdom

- Bibliotek
- Kulturskola

samt en central stab och en kulturstrategisk sektion.

Förvaltningen har vid årets början 128 årsarbetare, ungefärligt fördelat på 15 personer inom idrottsanläggningar och föreningsstöd, 57 på fritid barn och ungdom, 21 på biblioteket, 25 på kulturskolan och 9 inom ledning och administration. Merparten av medarbetarna är tillsvidareanställda på hel- eller deltid. I förvaltningen arbetar även visstidsanställda på hel- eller deltid och som timarvoderade.

Budget

Driftbudget

Kultur och fritidsnämndens ram ökar med 2,1 mkr varav 1,4 mkr är generell kompensation och resterande är hyreskompensation för investeringar i nya lokaler i kulturskolan.

Nämndens budgetomslutning minskar då omställningen av fritidsverksamheten, som började redan 2017, fortsätter under 2019 och beräknas vara slutförd till hösten. Då nämnden fortsätter vara utförare för fritidsklubsplatser och platser för LSS korttidstillsyn beräknas detta ge en intäkt på cirka 4,0 mkr vilket är en minskning jämfört med 2018.

I samband med att fritidsklubbarna förs över till grundskolan ska fritidsgårdsverksamheten prioriteras enligt beslutad nettoram och inriktning för verksamheten.

Förvaltningen söker årligen statliga bidrag för särskilda aktiviteter inom bibliotek, kulturskola och fritid som gäller läsfrämjande verksamhet för förskolebarn, inköp av biblioteksmedier, att nå nya målgrupper för kulturskolans kursutbud samt sommarverksamhet i samarbete med föreningslivet.

Driftbudget, nettokostnad

Tkr	Budget 2018	Budget 2019	Förändring %
Intäkter	35 714	26 692	-25,3
Kostnader	-181 974	-175 061	-3,8
Nettokostnader	-146 260	-148 369	1,4

Ramarna har justerats utifrån kommande verksamhetsplanering. Enheterna (exklusive nämnd, förvaltningsledning, stab) har fått en uppräknings med en procent. Effektiviseringar har genomförts inom central stab och fritidsverksamheten. Stabens anslag har slagits ihop med nämnd och förvaltningsledning. Kulturskolan har erhållit en hyreskompensation för nya lokaler.

Den fortsatta planeringen och verksamhetens genomförande kan innebära omprioriteringar mellan avdelningarna, vilket är förvaltningschefens ansvar.

Driftbudget per verksamhet, nettokostnader

Tkr	Budget 2018	Budget 2019	Förändring %
Nämnd och förvaltningsledning	-2 724	0	-100
Central stab	-5 132	0	-100
Nämnd, förvaltningsledning, stab		-7 506	
Kulturstrategisk sektion	-5 948	-5 984	0,6
Anläggningar och föreningsstöd	-64 916	-65 735	1,3
Fritid barn och ungdom	-27 088	-27 459	1,4
Bibliotek	-23 670	-23 902	1,0
Kulturskola	-16 782	-17 783	6,0
Summa, driftram	-146 260	-148 369	1,4

Investeringsbudget

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget för 2019 uppgår till 5,25 mkr. Under året planeras utveckling av idrottsplatser, i synnerhet förbättrade konstgräsytor samt inköp av en ny ismaskin. Modernisering av inventarier, utrustning och disponering av ytor för barn och ungdomar fortsätter på stadsbiblioteket och biblioteket i Bergshamra. Verksamhetsanpassningar kommer att genomföras i anslutning till etableringen av nya kultur- och fritidlokaler som togs i anspråk under 2018. Förvaltningen har även ett årligt anslag för konstverksamhet med

0,25 mkr.

Investeringsbudgeten ökar med 0,5 mkr jämfört med 2018, vilket bl.a. beror på ökade miljökrav vid anläggande av konstgräsplaner, återvinning av material, men även anläggningars behov av nya kapitalinventarier såsom maskiner och annan utrustning.

I tekniska nämndens verksamhetsplan och budget finns investeringsmedel upptaget för utredning och upprustning av förvaltningens anläggningar.

Investeringsbudget för nämnden, tkr

	Budget 2018	Budget 2019	Förändring %
Idrottsplatser, kapitalinventarier, arbetsmiljöåtgärder m.m.	-4 500	-5 000	11,1
Konstverksamhet	-250	-250	0
Summa	-4 750	-5 250	10,5

Taxor och avgifter

Nya och upprustade idrottsanläggningar samt utökad verksamhet medför högre kostnader för drift samtidigt som servicen förbättras så att fler barn och unga får bättre möjlighet till deltagande.

Justeringen enligt tidigare beslut 2017 gällande idrottstaxor och kulturskoleavgifter, genomförs successivt under åren 2019-2020.

Inför 2019 föreslås inga nya beslut avseende taxor och avgifter.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Biblioteksverksamhet	2015-11-30	Oförändrad		2016-01-01
Kulturskola	2017-11-27	Oförändrad		2018-01-01
Kulturaktivitet	2017-11-27	Oförändrad		2018-01-01
Samlingslokaler - förening samt privatkund	2017-11-27	Oförändrad		2018-01-01
Idrottstaxa barn och ungdom - extra tider utöver fördelning	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Idrottstaxa barn och ungdom - ny tredje nivå fullstora anläggningar	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Idrottstaxa - vinterhallen konstgräsplan, ej uppvärmd	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Idrottstaxa - för- och eftersäsong ishall samt sporthall	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Turneringsavgift ishall	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Idrottstaxa - tennis	2017-11-27	Oförändrad		2018-07-01
Nyttjande av hallar och planer	2014-12-15	Oförändrad		2015-07-01

Medarbetare

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs övergripande vad som ska göras inom medarbetarområdet under 2019.

Förvaltningens låga sjukfrånvaro ska bibehållas, både vad gäller den korta och långa sjukfrånvaron. Detta sker genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete i dialog med medarbeterna.

Förvaltningen ska höja resultatet för HME-indexet från 79 till 81. Det ska bl.a. uppnås genom att skapa en ökad förståelse för kopplingen mellan måluppföljning och resultat samt genom avdelningsvisa handlingsplaner stärka medarbetarnas engagemang i arbetet. Arbetsplatsträffarna är ett forum för att ta tillvara medarbetarnas delaktighet och engagemang.

Nämnden och förvaltningen har flera stora utmaningar och förändringar i verksamheten som påverkar såväl organisation som krav på medarbetarna och deras kompetens. Förvaltningen bedriver kontinuerlig fortbildning i likabehandlingsfrågor, i synnerhet kring HBTQ-kompetens, både ur ett verksamhetsperspektiv och ett medarbetarperspektiv.

Förändringarna inom fritidsverksamheten kräver en omställning av kompetenser för fritidsledare bl.a. med specialinriktade kunskaper för att arbeta med att utveckla en attraktiv öppen fritidsverksamhet, som profileras för ungdomar.

Utvecklingen inom kulturskoleverksamheten kräver lärare med kompetenser att kunna möta efterfrågade kurser, använda ny teknik med digitala verktyg för kursplanering och undervisning samt klara av att genomföra undervisning i större grupper.

Bibliotekspersonal behöver i allt högre utsträckning ha kompetens och erfarenhet att arbeta med barn och ungdomar, läs- och språkstöd, läsfrämjande metoder som går i linje med biblioteksplanens inriktning.

Kulturstrategisk kompetens ska utvecklas för att kunna stödja det lokala kulturlivets utbud samt för att marknadsföra och levandegöra stadens kulturmiljöer, i synnerhet gällande barn- och ungdomsprogram.

Förvaltningens centrala funktioner och kompetens behöver synkroniseras med stadens förväntningar på vad förvaltningarna ska klara vad gäller ekonomi, HR, digitalisering, juridik, upphandling, uppföljning/kontroll, kommunikation, säkerhetsarbete vid större publika evenemang samt lokalers användning och bokning.

Det tillkommer även ökade kompetenskrav vid projektering av större investeringar i anläggningar men även för drift och skötsel av anläggningarnas tekniska krav och utveckling.

Aktiviteterna bidrar till att uppnå måluppfyllelse för att fler barn och ungdomar ska kunna delta i idrotts- fritids-, och kulturverksamhet samt målet att säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Nämnden bedriver kontinuerligt ett utvecklings- och kvalitetsarbete för att svara upp mot solnabornas förväntningar på nämndens tjänster och service. Nedan beskrivs övergripande vad som ska göras inom området under 2019.

Förvaltningens fritidsgårdsverksamhet ska möta ungdomars intressen och ta tillvara på deras egen kraft i syfte att profilera verksamheterna på olika platser i staden. Exempel på profilerade inriktningar är idrott och hälsa, mänskliga rättigheter, likabehandling, ungdomskultur samt internationellt ungdomsutbyte.

Inom förvaltningens arbete med digitalisering kommer fokus att ligga på ett optimalt nyttjande av befintliga system samt att fortsätta utveckla tjänster och service inom föreningsstödet, lokalbokningen, kursval för kulturskolans elevplatser, bibliotekstjänster etc. Betalningstjänster on-line samt bättre uppkoppling för internetanvändning på fritids- och idrottsanläggningar prioriteras.

Förväntningar och krav på lokaler och anläggningars kvalitet vad gäller grundläggande funktionalitet och upplevelse för besökare ska prioriteras. Förvaltningen ska vidareutveckla samarbetet med den tekniska förvaltningens fastighetsavdelning i syfte att nå en långsiktig planering för underhåll och upprustning. Likaså gäller det samarbetet kring fritids- och kulturmiljöer som ska vidareutvecklas för lek, rekreation och lärande.

Förvaltningen kommer att nyttja det nyinrättade nationella Kulturskolecentrum inom Kulturrådet, som har till uppgift att utveckla statistik och nyckeltal för att stärka jämförelser och synliggörandet av landets kulturskolor, för att vidareutveckla Solna kulturskolas kvalitetsarbete.

Biblioteket ingår i kvalitetsverktyget Våga visa för en vidare regional samverkan och jämförelse mellan bibliotekens kvalitetsarbete och nyckeltal.

Aktiviteterna bidrar till att uppnå måluppfyllelse för att fler barn och ungdomar ska kunna delta, målet att säkerställa att lokaler och anläggningar används effektivt samt att nämndens verksamheter ska genomföras i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Korttidstillsyn för ungdomar med behov av särskilt stöd	2011-04-26	Oförändrad
Föreningsbidrag till barn- och ungdomar	2011-05-24	Oförändrad
Föreningsbidrag till vuxenföreningar	2011-05-24	Oförändrad
Föreningsbidrag till kulturföreningar	2011-05-24	Oförändrad
Solna Kulturskola	2011-04-26	Oförändrad
Välkomnande av barn till Solna stadsbibliotek	2017-10-19	Oförändrad

Tvärecktoriella frågor

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2019.

Nämndens internationella arbete med och för ungdomar ska gynna integration, främja förståelse för andra kulturer och skapa ett mervärde för ungdomar, förvaltningens verksamheter och stadsutvecklingen. Förvaltningens fritidsgårdsverksamhet ska vidareutveckla sina aktiviteter för pågående internationella ungdomsutbyten, nätverk och kontakter mellan Solna och andra europeiska städer. Europavalet 2019 blir en viktig händelse att koppla aktiviteterna till utifrån ungdomars inflytande och grundläggande demokratiska värden.

Förvaltningen och staden fortsätter att utveckla insatserna vid internationella evenemang och värdskap för gästande grupper med aktiviteter inom idrotts-, fritids- och kulturutbyten såsom samarbetet kring turneringen Lennart Johansson Academy Trophy och landskamper.

Aktiviteterna bidrar till att uppnå måluppfyllelse för att fler ungdomar ska kunna delta i idrotts- fritids-, och kulturverksamhet samt för att nämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas idrotts- fritids-, och kulturliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att utveckla nämndens verksamhet och måluppfyllelse samt att säkra likvärdigt bemötande och service. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2019.

Likabehandling ställer krav på att förvaltningens verksamheter i kommunal regi, genom driftentreprenörer och i stöd till föreningar och organisationer, kan redovisa konkreta åtgärder och aktiviteter för att stärka likabehandlingsarbetet, en inkluderande fritid och trygga mötesplatser för barn och ungdomar i Solna.

Personalen inom fritidsverksamheterna och biblioteken kommer att ges fortsatt kompetensutveckling inom HBTQ-området. Olika biblioteksaktiviteter fortsätter riktas för att nå prioriterade målgrupper såsom funktionshindrade, nationella minoriteter samt språkstöd för personer med annat modersmål än svenska.

I regional samverkan kring utveckling av kulturskolors utbud ska Solnas kulturskola arbeta för att barn och ungdomar med funktionsnedsättning kan delta i kursutbudet i Solna eller på annan plats i regionen om så krävs. Samarbetet mellan Solna och Sundbybergs kulturskolor ska främja detta.

Aktiviteterna bidrar till att uppnå måluppfyllelse för att fler barn och ungdomar ska kunna delta i idrotts- fritids-, och kulturverksamhet.

Miljö

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande miljöstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under 2019 utifrån miljöpolicyens fokusområden (hållbar stadsbyggnad, effektivt resursanvändande, god livsmiljö).

Hållbar stadsutveckling

Det strategiska miljöarbetet kommer främst ske inom ramen för driften av större idrottsanläggningar. Stora volymer av el, vatten och materiel ska hanteras på ett hållbart sätt.

Kulturprogram med miljötema för barn i förskola/skola ska långsiktigt bidra till bättre kunskaper och insikt om en hållbar utveckling.

Effektiv resursanvändning

Prioritering av fler digitala kanaler för marknadsföring och information, såsom övergång till digital evenemangskalender från tidigare trycksak, ingår i förvaltningens övergripande miljöarbete.

I samarbete med den tekniska förvaltningens fastighetsavdelning, görs en översyn av befintlig energikrävande belysningsarmaturer vid lokaler och anläggningar i syfte att stegvis byta ut belysningen till ett mer miljövänligt och energieffektivt alternativ.

God livsmiljö

Åtgärder mot spridning av mikroplaster från konstgräsplaner ska vidareutvecklas. Skytteholms IP och Råsunda IP ska under året införa fler granulatfällor vid brunnar på alla fotbollsplaners ytor så att mikroplaster och gummirester stannar kvar i dessa zoner och därmed inte sprids i dagvattensystemet.

Planering för utbyte till mindre miljöskadligt kylmedie för konstfrusna isar, fortsätter 2019-2020.

Kommande ny simhall ska upphandlas med miljökrav för en långsiktig hållbar drift.

Aktiviteterna bidrar till måluppfyllelse för att säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Konkurrensutsättning

Inom anläggningar och föreningsstöd planeras upphandling av konstgräs samt ismaskin. Nämnden har i övrigt investeringsanslag för mindre investeringar som upphandlas via ramavtal för verksamhetsanpassningar, kapitalinventarier samt konstinköp.

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer

Nya upphandlingsbehov samt större avrop på befintliga ramavtal

Nya upphandlingsbehov / Avrop på befintliga avtal

Konstgräs
Ismaskin

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, verksamhetsprocesser, medarbetare och ekonomi. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-16, där 16 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Internkontrollplan

Kategori	Process/Rutin	Riskindex	Risker	Kontrollmoment
Styrning	Delegations- och verkställighetsordning	9	Delegations- och verkställighetsordningarna inte efterlevs	Kontroll av att delegations- och verkställighetsordningen efterlevs
Ekonomi	Kontanthering	12	Ekonomiska värden riskeras.	Stickprovskontroller av kontanthering och kassarutiner
Verksamhetsprocesser	Uppföljning av privat- och föreningsdriven verksamhet	9	Att leveranserna inte överensstämmer med avtalen, identifiera och hantera eventuella avvikelser	Uppföljning av entreprenadernas verksamheter och resultat enligt avtal